

Креативни идеи в съвременния моден дизайн

Яна Василева

Creative ideas in contemporary fashion design: Modern pop culture puts its mark on the creativity of the designers. The styling of the popular performers is supported by a large team of experienced professionals in fashion and advertising. Stage performance and video clips of the stars become role model for the younger generation. Rich choreography and beautiful scenery of the videos of famous singers inspire young designers and they create unique patterns influenced by the aesthetics of pop culture.

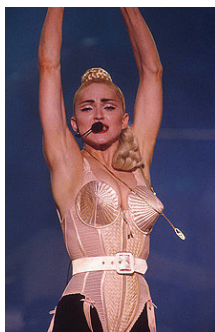
Key words: Costumes, Fashion design, Fashion designers, Pop culture, Performance, Music scene, Stage performance, Scenery, Video clips

ВЪВЕДЕНИЕ

Съвременната поп култура поставя своя отпечатък върху творчеството на модните дизайнери. Стайлинга на популярните изпълнители бива поддържан от голям екип опитни специалисти в областта на модата и рекламата. Сценичното поведение и видео клиповете на звездите се превръщат в модел на подражание за младото поколение. Богатата хореография и красивите декори от видеоклиповете на известните певци вдъхновяват младите дизайнери и те създават неповторими модели повлияни от естетиката на поп културата.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Безспорно името на световно известната поп изпълнителка Мадона е познато по цял свят. Кралицата на попа както я наричат медиите властва на световната сцена от двадесет години и успешно завладява публиката с перфектна хореография, екстравагантни костюми и провокативна визия. Години наред певицата се доверява на най-известните модни дизайнери да изградят нейния имидж, който я продава и днес. Един от най-култовите костюми на изпълнителката представлява конусовиден сутиен изработен от дизайнеря Жан пол Готие, който тя носи на турнето си през далечната 1990 година (Фиг.1).

Фиг.1

Фиг.2

Фиг.3

Фиг.4

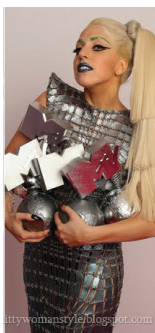
За настоящото си турне Мадона е ангажирала марки като „Prada“, „Jean-Paul Gaultier“ и „Dolce & Gabbana“, които отговарят за костюмите на вокалистите. (Фиг.2,3,4). През всички години прекарани на сцена певицата се е превъплъщавала в многобройни роли, за изграждането на които огромна заслуга имат нейните разнообразни костюми и отлична хореография. Неповторимата изпълнителка се е превърнала в муза на Жан Пол Готие и Джеръми Скот. Със своята харизматична

аура Мадона продължава да диктува модата в поп музиката като се превръща в муза на модните дизайнери и модел на поведение за младите изпълнители.

Разглеждайки визията на съвременните поп изпълнители няма как да не коментираме експресивната визия на Лейди Гага. Екстравагантната изпълнителка достойно се конкурира с Мадона като за целта е избрала провокативна, скандална дори отблъскваща на моменти визия. Певицата категорично се отличава от имиджа, който градят останалите нейни колеги. Лейди Гага често е обвинявана за плагиатство на текстове и костюми от репертоара на Мадона. Певицата отрича подобни прояви, но приликата е очевидна. Отношенията между двете звезди са обтегнати, което не им пречи да превръщат своята вражда в поредната пиар кампания. В борбата за медийно внимание Лейди Гага прибегва до изненадващи трикове, като дава голи интервюта или се появява на публични места с изключително екстравагантни тоалети дело на водещи модни дизайнери. Целта е постигната, тъй като популярността на певицата расте неимоверно благодарение на скандалното ѝ поведение и отлично изградената визия. Най-фрапиращият тоалет на Лейди Гага е прочутата ѝ роля от месо, с която тя се появява на връчването на наградите на телевизия MTV през 2010 г. Дизайнер на скандалния костюм е младия автор Франк Фернандес. Появата на певицата с десет килограмовата рокля и допълващите я аксесоари предизвиква вълна от възмущение, но постига желанния ефект - публиката за пореден път е екзалтирана. (Фиг.5) Лейди Гага се превъплъщава в различни образи допълвани от нейните внимателно подбрани дрехи. И тя като Мадона се възползва от услугите на известни марки, за да поддържа външния си вид. Ефектен футуристичен вид ѝ придават костюмите на Пако Рабан (Фиг.6), както и роклята с обръчи на Армани, с която певицата присъства на наградите Грами през 2010 г. (Фиг.7). През 2012 г. тя се появява на наградите Грами с елегантен костюм на Шанел (Фиг.8), но най-предпочитан за звездата остава стила на Александър Маккуин.

Фиг.5

Фиг.6

Фиг.7

Фиг.8

Изпълнителката се доверява и на не толкова известни моделиери, като гласува доверие на младата холандска дизайнерка Айрис ван Херпен, чието творчество е доказателство за креативността на новото поколение модни дизайнери. Характерно за нейните колекции е използването на нестандартни материали, които учатват в изработката на сложни инсталации. Особен интерес предизвикаха футуристичните обувки изработени съвместно с марката „United Nude“, предназначени за тазгодишната есенната колекция на бранда. (Фиг.9) Голяма част от моделите ѝ са вдъхновени от причудливи същества взети от древногръцката митология. Авторката успешно реализира своите колекции, които впечатляват критиците с неповторимите си идеи. Дизайнерката е била избрана от екстравагантната Лейди Гага да изработи костюмите за едни от най-популярните ѝ видеоклипове. На следващите фигури

могат да се проследят моделите използвани от изпълнителката в нейни видеоклипове, които отлично допълват общата представа за изпълнителката. (Фиг.10,11)

Фиг.9

Фиг.10

Фиг.11

Интерес представлява и визията на норвежката изпълнителка Бьорк, която завладя целия свят със своята еклектична музика. Стилът ѝ може да бъде описан като експериментален, нетрадиционен, авангарден, ексцентричен, сюрреалистичен. Изпълнителката присъства на музикалната сцена в последните десетилетия като се отличава с подчертан индивидуализъм. Тя споделя вкуса на лейди Гага към нестандартните дрехи и възлага на дизайнерката Айрис ван Херпен изработката на част от сценичните си костюми. За тазгодишните награди „Webby Awards” певицата е избрала рокля от колекцията на дизайнерката, с която постигна пълен фурор. (Фиг. 12) През 2010 г. Бьорк се появява на наградите Оскар с рокля лебед, която определено привлича вниманието на медиите.(Фиг.13) Дизайнер на шикозното произведение на изкуството е малко известният български автор Мариан Пейоски, който в последствие става много популярен.

Фиг.12

Фиг.13

Фиг.14

През цялата си кариера Бьорк поддържа шармантна визия, която е в пълен синхрон с нейната музика и допринася за изграждането на цялостния ѝ облик пред публиката. Изпълнителката също е голяма почитателка на известните марки, но

първото място в гардероба и сърцето ѝ заемат дрехите дело на прочутия майстор на висшата мода Александър Маккуин. Най-емблематична за певицата се оказва създадената от дизайнера черна рокля с пера, с която тя се появява на модното събитие „Fashion Rocks“ през 2003 г. (Фиг.14) През годините изпълнителката ползва услугите на дизайнерите Бернхард Вилхелм и София Кокосалаки и се снима с техните дрехи за обложките на своите албуми.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение можем да констатираме изключително силната взаимовръзка между произведенията на модния дизайн и музикалния бизнес. Посочените примери категорично показват силното въздействие на сценичното облекло върху публиката. Костюмите в допълнение с декорите и хореографията са от изключителна важност за пълноценното изпълнение на музикантите и допринася за цялостното им излъчване на сцената. Всяка година изпълнителите влагат милиони за изработката на ефектни дрехи, с които да зарадват своите фенове. Многобройните публични събития и концерти предоставят възможност за изява на дизайнерите да докажат своята креативност и находчивост при изработката на модели и декори. Естетиката, която взаимно създават музиканти и дизайнери, формира вкусовете на младото поколение и диктува правилата на поведение.

ЛИТЕРАТУРА

- [1] <http://bg-moda.com/tag/madonna/>
- [2] <http://www.viewsofia.com/article/13286/Kakvo-shte-obleche--i-sableche--Madona-na-koncertite-ot-turneto-MDNA>
- [3] <http://jenite.bg/>
- [4] <http://www.irisvanherpen.com/>
- [5] <http://www.manager.bg/news/nagrazhdavat-leydi-gaga-za-prinos-kam-modata>
- [6] <http://prittywomanstyle.blogspot.com/2012/08/unikalen-styl-lady-gaga.html>
- [7] <http://www.redcarpet-fashionawards.com/2012/05/22/bjork-in-iris-van-herpen-couture-16th-annual-webby-awards/>
- [8] <http://www.nerve.com/music/5-bjork-outfits-that-make-lady-gaga-look-like-marcia-brady?page=3>
- [9] Марта Р. Идалго, Всичко за съвременния моден дизайн, изд. Книгомания
- [10] Силвия Йонас, Модата, изд. Хермес

За контакти:

ас. д-р Яна Василева, Департамент „Дизайн и архитектура“, Нов Български Университет, тел.: 02/81 10 599, e-mail: yvasileva@nbu.bg

Докладът е рецензиран.